

САНТ ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

Х а н ы а т
1931 оыл алтынны
ытан тахсар

№ 69 (5425)

1980 сый. Бэс ыйын 7 күнэ
СУБУОТА

Сыаната
2 харчы

Мэччирэнг кэмигэр — сүөһүттэн өлгөм үүтү, элбэх эмис эти!

Мэнэ-Хангалас оройуонунаабы В. И. Ленин аатынан совхоз коллективын өлгөм үүтү бырга СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ ЭБЭҺЭЭТЭЛИСТИБЭТЭ

ССКП КК сэтинньэтээби (1979 с.) Пленумун уураабын олоххо киллэрэн уонна ССКП КК Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателя табаарыс Л. И. Брежнев Пленумуга өнгөрбүт түмүктөрүнэн уонна балаһыанналарыннан салайтаран итиннэ 1979—1980 сыллардаах кыстыкка сүөһү интээчилэр уонна сүөһү бородууксуйатын собогуоппалааччылар Бүтүн Союзтаабы социалистическай куоталаһыаларыгар кыттан, В. И. Ленин аатынан совхоз рабочайдара, сулууспалаахтара уонна инженерий-техническай үлэһиттэр ССКП XXV съезин уураахтарынан олоххо киллэрингэ дьорууппак кылааты киллэрэр туһугар онус ытылска сорудахтары толорууга бэйэлэрин хайытаммакка үлэһиттэр.

Общественнай сүөһү кыстыга түмүктэннэ. Билиэхэ, сүөһү интээчилэргэ, мэччирэнг кэмнэ саталлаахтык туһаныы эпийэттэх кэмэ үүннэ. Сүөһүнү сайынны көрүүтэн-хараһыттан сүөһү интээтин салгыы сайыннарыы улахан тутулуктаабын ойдоон туран, билинн совхозпут коллективна сайынны түөрт ыйга бэйэтир үрдэттиллибит эбэһэтэлиститибэни ылынна, сайынны быһааһы мунутуурдук туһанан хаа биридиз фураажай ынахтан 1150 килограмм үүтү ыырга эбэтэр асыыт сайыннан 50 килограммнан үрдэтүргэ соруктаанна. Үүт табаарынаабын 88 быры-

һыанга тиэрдиэхпит, государство 2726 центнер үүтү, онтон 45 бырыһыанын Исуртаабынан туттарыахпыт.

Билинн ылынар эбэһэтэлиститибэит улахан тыһааһынаахтык үлэһиттэр эрэйэр. Ол тыһааһынан толорулар кыахтаах. Ити салгыны кэмнэ бэлиэтэһит дьаһаллары толорууттан, үлэ күннээби режимин кытаанахтык тутуууттан, дьысеппалыһаах буолууттан уонна фермалар коллективтарына хаа биридиз чилиһиннэри эпийэттэһит үрдэттиһит тутулуктаах.

Социалистическай эбэһэтэлиститибэни ситиһиллээхтик толорор иһин манньык дьаһаллары олохтоохпут.

—манньык тус-туспа фермаларынан лаарырдан тутуохпут;

—ынахтары эбэһи аһылыктарынан дэлэйдик хаачыһаахпыт, ол иһинтэн 400 тонна түргөннэ ситэр сиппэһи бэлэмнэхпит, биридиз ынахха күннэ 30 килограммтан итэрэһэ сүөх убаарас коопһөрбөнү өнгөрөн биэрнэхпит. Күһүмүгү ыйдарга 600 тонна турпесы, 350 тонна хаппыста хайын, 60 тонна моркуоп уонна сүбүөкүлэ отторун бэлэмнээн ситиһэхпит;

—сайынны кэмнэ үүт ыамын үрдэтэр иһин тэрээһини, дьысеппалыһааһы үрдэтэхпит, хаа биридиз манньыксыт, бостуук уонна специалист эбэһэтэлиститибэни толорор иһин күүһүн хайытаммакка үлэһитин ситиһэхпит;

—хааһылааһа сүөх үлэһиттэр иһин социалистическай куоталаһымын кыһа далаһынаахтык тэһиттэхпит, сүөһү интээчилэр, фермалар, биридиздэлэр уонна отделениелар үлэһитин күн ахсын түмүктээн иһэхпит. Социалистическай куоталаһымы хааһытын көрдөрөр стендэни тэрийнэхпит уонна ылыныт социалистическай эбэһэтэлиститибэни хаа биридиз манньыксыт уонна коллектив толорорун ситиһэхпит;

—үүт хаачыстыбатын үрдэттигэ сойуутууну тэрийнэхпит уонна хаа биридиз ферма санитарнай турутуу тупсарыахпыт;

—фермалар үлэһиттэрин эргинэн уонна культура өгөлөрүнэн ситиһиһи быһааһа хаачыһаахпыт. Бэйэ атыһаһар көһөрүлэ сылдар ларектарына аһахпыт.

Билинн үрдэттиллибит эбэһэтэлиститибэни толоруубуттар үлэһиттэ соптоох усулуобуйаахпыт, рабочайдарынан уонна специалисттарынан толору хаачыһааһылаахпыт.

Үрдэттиллибит эбэһэтэлиститибэни ылынан туран республика бары үүт-табаарынай фермаларына билинн инициативабытын ойуулларитер, сайынны кэмнэ улахан үүт иһин социалистическай куоталаһымын кыһааһы тэһиттэллэрүгэр аһырабыт.

Социалистическай эбэһэтэлиститибэ Мэнэ-Хангалас оройуонаабы В. И. Ленин аатынан совхоз сүөһү интээчилэрин коллективтарын уонса мунууһаахтарыгар ылымына.

ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУНААБЫ СУБУРУУСКАЙ ААТЫНАН СОВХОЗ КОЛЛЕКТИВЫН СҮӨҺҮГҮТЭН ҮРДҮК ЭБИЛЛИНИ БЫАРГА СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ ЭБЭҺЭЭТЭЛИСТИБЭТЭ

Бары бүтүүн советскай дьон курдук, Субуруускай аатынан совхоз рабочайдара, сулууспалаахтара уонна инженерий-техническай үлэһиттэр Коммунистическай партияны төрүттээбит уонна социалистическай государствоны тэрийбит В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сыла туолуутун үлэһиттэр көтөрүлүүтүн бэлиэтээбиттэрэ.

Бу аасыт кыстык сэттэ ыйыгар үүтү атыһааһын аасыт кыстык туһааннаах кэмнэнтэн 2553 центнеринэн уонна кыра сүөһүнү төлөһүтүү 14,6 килограммынан үрдэттиллибиттэрэ.

ССКП КК сэтинньэтээби (1979 с.) Пленумун уураабын эпийэттээн уонна ССКП КК Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председате-

лэ табаарыс Л. И. Брежнев ити Пленумуга этиттэр өнгөрбүт түмүктэһиннэриһинэн уонна балаһыанналарыннан салайтаран, бэйэбит не кыахтарбытын аарынан суоттанан көрөн баран, кыстык кэмнэ ситиһиллэһит чингэтэр уонна сайынны күөх быһааһы мунутуурдук туһанар сыалтан кыра сүөһүнү төлөһүтүүгэ совхоз сүөһү интээчилэрэ уонна специалистара сайынны кэмнэ үрдэттиллибит эбэһэтэлиститибэни ылынарга быһаарынныбыт. Сайынны үс ыйга мэччирэнг көрдөрүллээхтик тэрийини уонна онтон күһүн салгыы уотуу суотугар 670 субан сүөһүнү хаа биридизин 130 килограмм, ол иһингэр бэс уонна атырдаах ыйдарыгар—85 килограмм, балаһа ыыгар уонна алтынныга 45 кило-

грамм төлөһүтүргэ. Ошон государство туттарыалар биридиз сүөһү орто ыйааһынын 340 килограммга тиэрдиэхпит, сүөһү 90 бырыһыанын үрдүк уойуулааһынан туттарыахпыт. Сүөһү 50 бырыһыанын үрдүк ыйааһынааһынан атыһаахпыт.

Ити үрдүк кирбенин ситиһэр иһинтэн үлэ тэрээһини, эпийэттэһит уонна ардаһи үрдэтэхпит, үлэ дьысеппалыһааһы кытаанахтык тутууохпут, туох баар кыаһы мунутуурдук туһаныахпыт.

Бостууктарынан бастыг дьоннору сүүһэрдэхпит. Сайын устата бары наадалаах зоостарынай дьаһаллары олохтоохпут. Сүөһү төлөһүтүүтүн ый ахсын хөнтүрүлүөхтүк, үс-түөрт (Бүтүүтүн 2-с стр. көр).

«СОЮЗ Т-2» КӨТҮҮТЭ ССТА иһитиннэриитэ

Космическай куйдары чинчийи программалар сөп түбөһүннэрен 1980 сый бэс ыйын 5 күнүгэр Москва биридизинин 12 чаас 17 мүнүүтэһэ Советскай Союзтан хараабыл командира подполковник Малышев Юрий Васильевич уонна бортинженер Советскай Союз Геройа, ССРС космонавт-летчик Ахсенев Владимир Викторович састааптаах экипаһынан салаллар «Союз Т-2» космическай хараабыл ыытыһына.

«Союз Т-2» космическай хараабыл «Союз Т» сериялаах транспортнай хараабыл экипаһынан Сир чуаһынаабы орбитага аан бастаан таһаарыллыбыт тупсарыллыбыт көрүнүнэн буолар. Урут «Союз Т» хараабыл космоска көтүүтө пилота суох автоматическай варианынан ситиһиллээхтик бэрэбиэркэлэммитэ.

«Союз Т-2» хараабыл көтүүтүн программалар салаллар режимнэ хараабыл бортоабы системаларын салгыы бэрэбиэркэлээһин итиннэ чочуйуу, «Салют-6»—«Союз-36» орбитальнай комплексы кытары биридиз «Союз Т-2» космическай хараабыл сана салайар систематын туһанан динамическай операцияны толоруу керүллээлэр.

«Союз Т-2» хараабыл бортоабы системалара септөөхтүк үлэһиттэр. Табаарыстар Малышев уонна Ахсенев доруобуйаларын туруга үчүгэй.

Космонавтар көтүү программатын толорууга киридилэр.

Орбитага маневрдааһын

Леонид Попов уонна Валерий Рюмин Сир чуаһынаабы орбитага үлэһиттэрин ахсыс нэдиэлэтэ түмүктэннэ. Научнай-чинчийэр комплексы көтүү программалар сөп түбөһүннэрен «Союз-36» космическай хараабыл тиксипинтэриллэ сырытта. Биллэр илэбиити курдук, космонавтары Кубасовы уонна Чаркаһы станцияга тиэрдибит «Союз-36» транспортнай хараабыл агрегатнай отсек

диэки тиксипиннэриллибитэ. Бэс ыйын 4 күнүгэр хараабыл станцияттан араарыллан тэйдэ, ол кэмнэнтэн кириэр отсекка баар тиксипиннэртэр уелга тохтоон тиксипиннэриллиһэ.

Орбитальнай комплекс уларыта тутуу «Салют-6» станцияны уматыһынан уонна таһаастарынан хаачыһаах операцияны салгыы ыытар сыалтан толорулуна.

(ССТА).

Сааскы ыһыы дневнигэ

Бэһэһэни турутууна оройуон үрдүнэн сааскы хонуу үлэһиттэр 286 киһи, 81 трактор таһыста, ол аасыт күннэрдөөр 35 киһинэн, 15 тракторынан ордун. Көнники икки күннэ совхозтарга хонуу үлэһиттэтиһэ балаһа түргэттэ. Тыа хаһаайыстыбатын управлениетын дьаһалдарынан, бэһэһэни турутууна оройуон үрдүнэн 2582 гектар хорутулунна, 933 гектарга сикк саптарылыһа, 1977 гектар луочинеланна, 1291 гектар катоктанна, 1642 гектарга сиккэ ыһылыһа. Ити ыһыы быһааһын 33,5 бырыһыаныгар тэһиттэр.

Бу күннэргэ Карл Маркс аатынан совхоза техника да, үлэһиттэ да ахсаана 2 төгүлэбиллэ, үлэ балаһа тэһиттэ. Манна бэһэһэни турутууна 752 гектар хонутулунна, 296 гектарга сикк саптарылыһа, 272 гектарга сиккэ ыһылыһа, 64 гектар катоктанна.

Ол эрэри «Чурапчы» совхоз бааһыналаргар кэниһик икки күннэ туох да үлэ ыһылыһа.

Субу күннэргэ бааһыналарга быһааннамыт үлэһит илиһини, агрегат толору туруоруохха, улахан болдомтону үлэ хаачыһааһыгар ууруохха.

Тэһимнэрин эбэллэр

Бу күннэргэ Одьулуунга республика үтүөлээх механизатора Н. Е. Яковлев салайар үрдүк үүмүүтүн звенотэ сменаһан үлэһит сыһаар.

200-чэ гектардаах Хатын Арыһаах, 122 гектардаах Манан Атыр бааһыналарын хорутан бүтэрэн трактористар Н. Н. Артемьев, В. А. Ефремов, Е. С. Адамов, Е. В. Дычковский Хатын, Сартан бааһыналаргар киридилэр.

А. А. Седалищев звенотун 6 агрегата Хатын Арыһаах бааһыналар бурдук ыһытыһа күргүөмнээхтик ыһааһа. И. И. Степанов уонна Е. С. Собакин агрегаттара Намсахха луочинелыһаар, ол эрэри бу күннэргэ сиккэ буолан дьаһалларыгар балаһа сиппэллэн үлэһиттэргэ ыһааһа.

Совхоз бааһыналаргар 75 киһи, 31 трактор, 6 сепка үлэһиттэр. С. КОЧЕТКОВА.

Народнай
хонтурюул
спраницама

Дьон-сэргэ кырабы харабынан

ОТЧУОТТАР-БЫЫБАРДАР ТҮМҮКТЭННИЛЭР

Быыл кудун тутарга — мам хынгар народнай хонтурюул группаларыгар уонна постарыгар отчуоттук-быыбардыыр муунахтар буюуталаатылар. Бу муунахтар Эрилик Эриетини аатынан уонна «Чурапчы» совхозтарга, коммунальной предприятиелар уонна тупсаран өгөрү комбинатыгар итинэн олох-дьаһагы хааччылар комбинатка, райпотребкобществога өрдүк үчүгү тэрээниэххитин бардылар. Отчуоттук-быыбардыыр муунахтарга 1212 рабочай уонна сулууснаах кытыһа, 95 киһи дакылааттары дүүлэххитэ тым өттүлөр.

Отчуоттук кэмгэ совхозтар Чакырдаацы, Хоптоботоо, Одьулуннаады өтдөлөннөлөрүгэр народнай хонтурюул группалара былааннаахтык, уонсай үлэ-хамнаска көдүүтээххитин үлэстүлөр. Ити группалар үлэ арас салааларыгар кэминтэ-кэмингэр бөрбөрүккэлэри өгөрө, түмүгүн өлөхтөөх партийнай тэриэлэлэргэ, селсоветтар исполкомнарыгар, өтдөлөннөлөр салааталарыгар туруоран итэриэти туоратыыга быһаарыаах дьаһаллары ылардылар.

Ол эрэри отчуоттук-быыбардыыр муунахтар народнай хонтурюул группалары, постары үлэлэрин тэрийиңгэ улахан көтүтүүлөр таһаарыаах-быттары кэрдөрдүлөр. Эрилик Эриетини уонна Субурускай аатынан совхозтарга голловной группалар кэлэн сылларга туох да былааннаах үлэни тэрийбэттүлөр. Сорех группалар, постар сэдэйлэччылара үтүктү сөбүлүүнүлөр, састаантара улаханньык уларыйда. Ити барыта кинилэр хонтурюуллары мөлтүтүүгэ, эппиэттэстэрэ намтаа-быһыгар тириэртэ. Үгүс контролёрдар испиһэ-кэ эр сымдаллар.

Быыл отчуоттарга-быыбардарга народнай контролёрдар үлэлэрэ кэминтик ырытылыһа, итэриэ-төр чопчу ыйылыһыа. Олору туоратыыга сага талыаахыт састаан былааннаахтык үлэллэрэ маада.

16 голловной группаларга, 14 өтдөлөннөлөрдөөгү группаларга уонна 19 постарга 263 контролёрдар талыаахтылар. Кинилэр састаантара народнай хонтурюул туһунан сага Сокуонига сөп түбөһүн-нэри сүүмүрдүннө. Бу 2—3 сыллаах бөдөххө та-лымнаахыт састаан норуот хаһаайыстыбатын бы-лааннарын төлөрүүгэ быһаарар көмөнү өгөрүөдэ дин эрэннэлэр.

Народнай контролёрдар бу күнэргэ туорактаах культуралары ыйыа, хортунуу уонна өдүрүөт астарын өлөрдү хаачыстыбатын тупсарыыга, са-йыаахка тахсыа бастаа күннэригэр сүөһүттөн ылаахтар бөдүрүккүлэри элбэттигэ, үлэ дьэсеп-пиллэһитин, күннэргэ реженин кылааннахтык ту-туһууга хонтурюулу күүһүрдүөхтөөхтөр, прои-зодство ис кыахтарын арайыыга уонна туһага та-һаарыыга ураты бөдөхтөнү ууртотуахтар.

Народнай хонтурюул группаларын уонна поста-рын сага састаантара бөйбөрүн үлэлэрин сел-советтар исполкомнарын үлэлэрин кытта дүүрө-дөн тэрийэр, кинилэр үлэлэригэр көмөнү өгөрө-сөрүтүөхтэр.

А. ФИЛИПОВ, народнай хонтурюул оройуоннаады комитетын председателэ.

Оройуоннаады бэкэ-ринэ 27 киһи үлэллэр. Бу, сүрүннөөн, ысчат коллектива оройуон кэ-министэри маҕаһыаһыгар таһыан Дьабыһыа, Маралайыны, Төлөй Дирини, Харбаланы о.д.а. бөһүөлктэри—Ба-рыта 20 эргин төчкө-лэри хааччылар. Күнгэ 4 смешанна 3264 бухан-ка оҕоһулар. Коллек-тив бэриллэбүт бы-лааннары эри-дөхсө-голорон, хардары бы-лааны ыйыан үлэллэр. Үлэни чэпчэтэр обо-рудованиэ тийбэттэри билгитин даҕаһа илэи

Народнай хонтурюул оройуоннаады комитетэ ССКП КК уонна ССРС Министрлэрин Советын тыа хаһаайыстыбатын электрификациялаа ы-ны сайыннарыы туһу-ан туураада быһыи оро-йуонмуттар хайдах олоххо кидлэриллэн иһэрин туһунан бөппү-рүөхү кэрдэ.

Оройуону электро-энергиянан 5800 киловатт кыахта-лаах ДАЭС халтылар. Итинэр эбии, 1977 сыл-тан, ВЛ—35-төөх линия үлэ-көһүрүттэн, Ал-ларга Бастаахтын эне-ргияны туһаабыт. Ити түмүгэр бары совхозтар государственнай сеткэ холбоннулар. Арай Мы-рыла, Вөрө, Мындаараа-

Эһиги бу сэмээнэ нөрөр ыһааа сытар кууларгыт ыраах Свердловскай уобаластан, Березники тигир суол станциятытан тиллэн Лена өрүс баһынаа-ды Осетрово пордугар аҕааһыахтылар. Оттон баржаларга тиллэн Алларга Бастаах бириэстэнигэр тиксэбиттэрэ. Ону уоннаах массыына кинири была-рыаа саас суол ааһыаһа эрэ иһиннэ тиллэн таһааран Чурапчы аэропордуи иһин баһыгар сүөкэбэттэрэ.

Оттон ыла сылтан ордуу кэм ааста. Куулар сытар сирдэригэр харыс да сир сымарыахтылар, ардах-самыар, хаар-сир аһыгар сытан сыттыахтар-ыаахтылар, тыаһан-куустан тырыта-хайыта бардылар, дүүлэ-дьаабыта сүөх ыйыаһыаһылар. Онуоха кин даҕаһа кыһаалан эрэр көстүбэтэ, арыгылар айан суолун кытыахтыгар сытар бу 60-ча тонна минеральнай уосурдууга бэл оройуоннаады народнай хонтурюул (орукку председател Н. Е. Эверстов) ха-раба хатаммыта. Аһа быыл сааскытан ыла уосурдуу «Сельхозхимия» хол-бонутун (начальник эһиги Н. Е. Эверстов) дьаһалыгар бэриллэнэ. Ол да үрдүнэн куулар эрэдөөхтөр сааһы туораатылар, сир кытта сир, бөрү кытта бөрү буолан эрэллэр.

Уйбүтүн уһатарга аһааах норуот баһыи ый ыһаада өгөрөн төх-нүтартан-хорбүтартан кытаанахтык минтар, дүүлүүр-дүүһүнүүр кэм көлбөтөгө буолуо дуо?

П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

Хаачыстыбаны үрдэтиэххэ

үлэ-үгүс Народнай хонтурюул бөрбөрүккэ кэрдөрүгүнэ, бэкэринэ дьаһа улахан өрөмүө-гэ наадылар. Кэмэ сымаларга капиталнай өрөмүөткө көрүлүбүт үп туһамаллыбатах. Бөрү үкүс оһоньыска-лааттар, олбур иһа ыйыаһаастар, бурдуу да кыһаан хараллыбат.

Оҕоһулар бөдүрүккү-лэ хаачыстыбата кэрдэ-бүлгө мадды эппиэттэр буолбатах. Ол үрдүнэн райпо бырабылаһыа-

тыгар бөрдэ да ити ту-һунан кэсэтин бара илэи.

Сотуртааһыта оро-йуоннаады бэкэринэ нэһилиһини буулка оҕоһунтарынан хаачы-ыһааһын туругун туһу-най бөппүрүөс народнай хонтурюул оройуоннаа-ды комитетыгар көрү-лүннэ. Комитет райпо салаатата бэкэринэ на-питалнай өрөмүөнтүгэр, дьон үлэллэр усулуобу-йаларын тупсарыага, санитарнай көрдөбүлэ-

ЭЛЕКТРИФИКАЦИЯЛААҢЫҢА СУОЛТА БИЭРБЭТЭХТЭН

ы бөһүөлктэрэ холбо-но илэитэр.

Ол эрэри пэтылетка аһыт түөрт сыллары-гар бу бөппүрүөска тыа хаһаайыстыбатын управ-лениета мөлтөхтүк үлэ-лэбэит, илээн-салаан бириэстэнигэр сөптөөх дьаһаллары олохтоон и-пэтэх. Управление сове-та нэһыаха бөрдэ да аһааах бөппүрүөхү көрбөтөх.

Оройуон үрдүнэн 4 эрэ ферма голору механиз-ациялаһыт. Сүөһү аһыаһын тарбаты, коһуому ыраастаһын күүрдүк сулургу да үлэ-лэр билгитин илэинэн

төлөрүлэллэр. Ыһаагы механической ыһаагы сийэн эрэ туһамаллар.

Үгүс фермаларга урут олохтоонут механизация көрүү-иһин куһаҕаныт-тан, тэрээһин уонна ирлэһи суоһуттан аһааһын — кэһэһинэ. Оттон «Сельхозтехника» холбонута маһыаха бы-лааннаах өрөмүөнтүүр үлэлэри ыһытат. Элек-троборудованиэ арга, электроматериалларга совхозтар сайаапкалара голору хааччылар буолбатахтар. Оттон тыа хаһаайыстыбатын управ-лениета итин сүрүн-нэһинитин туора түрбүт.

ри тутуһууга 1980 снл балаан ыйын 1 күнүгэр дьэри сөптөөх дьаһалла-ры ыһаахтык дин эрэннэригэр сибиди-ныага ыла. Райпо быра-былаһыага, өлөхтөөх эргини предприятиеи директор Н. Н. Ми-хайлов, бэкэринэ сибиди-ныага Н. А. Армаков бөдүрүккүлэ хаачысты-батын тупсарыага, ас-сортименын элбэтэргэ, буулка оҕоһунтары тэ-ийиңгэ уонна аһааа-һыага ураты бөдөхтө-ну ууралларыгар эбэ-һинистэһэ.

С. ЧИГИНАРОВ.

Электрэнергияны ороскуоттааһыага, кэм-чылэһингэ кылааннах хонтурюул олохтоомото. Счетчиктар суох буолан-нар предприятиеелар төһө кыаһаахтарынэн ку-рааннаах үбү төлүү оло-роллар. Электрэнергия-ны ороскуоттааһыага, наһаах күүтүлэ-сөттөрү тупсаран өгө-рууга, хаһаайыстыба атын да салааларыгар механизацияны кыла-рингэ управление сөп-төөх тэрээһин-техничес-кай дьаһаллары олох-тосбото.

Оройуонига инженер-най сулууста тыа ха-һаайыстыбатын ыраахан үлэлэрин механизация-лаһыага уота-күөбэ суох үлэллэр. Маны управление кылааһыах инженер В. И. Понсеев хайдах да кыһаан сү-рүннэбэтэ, бэйэтин эбэһинистэригэр эппиэт-тир кыага суоһун көр-дөрдө.

Комитет тыа хаһа-йыстыбатын управле-ниетын начальнигы М. И. Павловы ити итэ-рэстэри туоратар дьа-һаллары ыларгыгар уон-на оройуон тыаһын ха-һаайыстыбатын электри-фикациялааһын тэрээ-һин-техническэй дьа-һаллара олоххо кинири-лэригэр хонтурюулу күү-һүрүлэригэр соруудааһа «СО» нөрү.

Народнай хонтурюулга эппиэттиилэр

Оро тэриэлэлэригэр аһаах бөдүрүккүлэ-рин, материалнай сым-настары харайыага уонна ороскуоттааһы-на народнай хонтурюул ыһыттыт бөрбөрүккэтин

түмүгэ Чурапчы сел-ской Советын исполко-мугар көрүлүннэ.

Исполком 2 №-дээх дьаһыаа захвоа А. Г. Парфенованы, детком-бинат захвоа Ф. Н. По-

пованы бөдүрүккүлэни ороскуоттааһыага уон-на харайыага таһаар-быт сымналарын иһин материалнай эппиэти-кэ туарта. Минки сөгөрүгэ уонна аһаах ороскуот-

таһыаһын отчуоттаа-һыага эппиэттэһи үр-дэтэллэригэр дьаһыла-лар, дьэсэдгэр сибиди-сөйбөрүгэр соруудаһыа.

М. БЕЛЫХ,
Чурапчы селсове-тын исполкомун председателэ.

1 КҮНҮНЭЭБИ КӨРДӨРҮҮЛЭРЭ

Ылаах төрөөтө		Ылаах сүөһү өлүүгэ		Ол иһигэр ыйыт		Виз-төрөөтө		Сыгы өлүүгэ		Ол иһигэр кууун		Ыһаагы буоһатын		Ол иһигэр нск, снзмэл.	
1979 с.	1980 с.	1979 с.	1980 с.	1979 с.	1980 с.	1979 с.	1980 с.	1979 с.	1980 с.	1979 с.	1980 с.	график	туола	график	туола
1364	1515	358	179	84	73	515	984	374	60	—	—	1098	—	744	—
599	703	162	248	68	120	525	372	79	54	—	—	755	—	257	—
1261	1355	145	246	65	132	398	710	139	27	2	—	845	—	442	—
766	734	254	186	87	73	152	389	200	28	—	—	657	—	470	—
3990	4307	919	859	304	398	1590	2455	792	169	2	—	3355	—	1916	—

Государственный статистика оройуоннаады инспектура.

ЛИМИТ ТУТУҢУАЛУОБА

Эрилик Эриетини аа-куоттааһыта арыаһыа-гынан совхоз 1980 снл Совхоз директор С. И. Түөрт ыйларыгар хаһа-йыстыа наадаһыгар ны көннөргө народнай туттулар эу лимитин хонтурюул оройуоннаа-6,2 уоннаан аһагы орос-ы комитетын эрөннэри.

КУТТАЛЛААХ КУОМУННААНЫ

Бу күннэргэ Потомак кытылыгар дыйыб хар- тынаны көрүөхкө сөп- стэ Америка столицаты- гар Пекин гегемониста- ра АХШ сэринтимсийэр империалистическай эр- гимталарын кытары аһа- бастык бырааттастылар. КНР госсоветын премье- рын солбуйааччы Ген Бяо Вашингтонга сы- ырылган кыраныкыста- тынаады политическай кэтиэти көрөөччүлөр итинник сыаналаатылар.

Пекин эмиссарын Урүн дыйада, государст- веннай департаментка уонна Пентагонга кыты- урдугар гүһөрөн көрүс- түлэр. Онуо кисталэн быһылыга-майгыга буол- лан ааспыт көрүһүүлэр хаамыларыгар Кытай- даагы дөтөлө, амери- канскай бөдөхкө өтөн тахсыбыт иһитиннэрин- лэртэн көстөрүнэн, Ки- тайга американскай ба- йыаннай техниканы уонна сөн-сөбүргэти күүһэ тийгэринэн көр- дөстө. Вилбит-көрбүт американскай ырыаач- чылар онуоха Ген Бяо баһылыктаах Кытай ба- йыаннай делегацията АХШ-гар сылдыһта «уопсай сэмдэллэ» бы- ыл тохсунууга Пента- гон шеба Г. Браун КНР- га сырыттааһына быһа- ырыллыбыт Вашингтон уонна Пекин икки арды- ларыгар биһирэ үлэлэ- ннни салгы сайынна- рыы суолутар уочарат- таах хардыһыан буолла.

Ити барытын көтөдөр байыаннай бэлээннэни- ни күүһүрдүргэ ыгырар АХШ уонна эйэ итинэн сүпэрлэниһ дыйааларын туһун биэрбит пекинскэй гегемонистар икки ар- дыларыгар эйэда уонна тыааһыны сымнататы процеһыгар олус куттал- лаах куомуннаһылар сабар. Итиннэхэ Пекин гегемонистара бу сы- рылыга бэйэлэрин смал- ларын, чуолан, офи- циальнай Вашингтон американскай байыан- най техниканы кэтиэти биэрэргэ сөбүлүгүн си- тистилэр.

«Нью-Йорк таймс» ха- ыыт туоһулуруурун, КНР радарнай устано- вокалары, байыаннай- транспортнай самолет- тары, пертолеттары, си-

бэс ередстволарын ыла- рын астыаһына, Пекин аныгылыгы «Ф-15» истре- бительлэри, ону тэнэ «сир-салгы» кылаас- таах ракеталары атыл- дылары модьуйар. Ва- шингтоннаагы админис- трация, президент кут- тал суох буолууттар кемелөөһөччүтэ З. Бже- зинскэй «Китай хаарты- тынан» Советскай Сою- ху утары оонньуур аван- тюрстическай курсун

Аан дойду
ТЕМАТЫГАР
БЭСИЭДЭ

туһунан, Кытайга техно- логическай оборудова- нионы бизирини биһи- рэстэ. Ол буоллаһына байыаннай производст- воны кэргэтингэ туһа- ныллыан сөп, итинэн Урүн дыйэ Пекиннэ сөн- лөһүннэ кыттыа суох буолбут урукку эрэннэ- ринигэр аһаастык ута- ры турар.

Ген Бяо Вашингтон- наагы кэпсэтиннэргэ эйэ- да уонна Азияда итинэн аан дойдуга бүтүн- нүүтүгэр куттал суох буолууттар саага суо- бааһыны, саага иирсэн- нэри үөскэтэргэ дьулу- хар Пекин советскай утары стратегиятын сор- ботунан эрө буолар. Ки- тай салалтатын импе- риалистическай хабаан- наах, советскай утары политика норуоттар ойболох кэлэр көскулла- ритэр суоһуур байыан- най авантюралар поли- тикаларын аан дойду түһүлгэтигэр туруорар АХШ салайар эрэнитэ- лэрин умсугутар.

Ити уотунан куттал- лаах оонньоонун үтүө санаалах американска- ры абардар. Джорджта- уннаады — университет стратегическай уонна аан дойдугаагы чинчи- йинилэргэ кинини дирек- тора Р. Клайн АХШ пре- зидентэ Картер Кытайга аныгылыгы байыаннай оборудованиелары уонна технологитыны тийэни та- хааран атыккааһыны көтүлүлээһини биһирэи- ртэ быһаарынытын «бө- дөһө алдаһынан» аахта. Америка атын билли- лээх ученайа А. Вулф «АХШ уонна КНР ба-

йыаннай чугасаһыалара аан дойдугаагы тыгаа- һыны сымнаттыга ула- ханнык суоһуур» дийэн сэрэттэ.

Аан дойдугаагы ты- гааһыны сымнаттытын бары дьаһалларынан куордаллыыр Пекин ба- йыаннай массыкатын күүһүрдэр ити биллэр- көстөр линия КНР гос- советын премьера Хуа Гофан субу агай түмүк- тэммит Токмода сырыл- дыгар эмнэ көһүнэ. Со- ветскай утары уода- һынаахтык туруммут уобулар Кытай премьеро Японияттан байыаннай ороскуоттары эбэрин, АХШ уонна Кытай кы- тылыларынан эйэда уон- на куттал суох буолуу- тутар улахан дыксын- нэриилээх реакционной куомуннаһыны тэри- йэрин модьуйа.

Ити курдук Кытай са- лаааччылар АХШ-рын уонна НАТО атын дой- дуларын сэрэ Японияны бэйэлэрин гегемонист- скай смалларыгар туһа- ныахтары баһараллар. Пекиннэ Японияны Азияда эйэ дьыалаты- гар суоһуур улуукан ба- йыаннай державага ку- булутар туһунан ни- рээки идеяны күөттүүл- лэр. Хуа Гофан бэйэни провокациялыыр этия- лэринэн Пекин Токмо- ны Кытай гегемонист- скай улуу омугумсууу- лаах политикатын үө- һүгэр киллэрэр, ити дой- дуну ССРС-ы уонна континент атын дойду- ларын кытары үтүө ыллыы олорууттан тэ- йитэр санаалаарын өссө тегүл көрдөрдө. Хо- мо- йуох иһин, официальной Токмо Кытай байыаннай иригиринилэрин өйүүр уонна оһон Пекин агрессивнай гегемонист- скай курсун олоххо ил- лэрингэ көмөлөһүү хал- тархай суолутар турар.

Эйэ уонна тыгааһыны сымнатты өстөөхтөрүн кутталлаах куомунна- һылар аан дойдугаа- бы тыгааһыны сымна- тыны байыаннай про- вокацияларынан куор- даллааһыны сөбүлээбөт үтүө санаалаах бары дьоннор улам үүнэ ту- рар утарысыларын көр- сөр.

В. МАТЯШ, (ССТА).

Туһаннаах үрдүкү ор- ганнар дьаһалларынан быһыл биһиги оройуом- мутутар кустары уонна хаастары сааскы бултаа- һын ыам ыйын 10 кү- нүн сарсыардагыттан 18 күнүн киллэрин турар, оттон андыаһыан бэс ыйын 1 күнүттэн 3 кү- нүн киллэрин турар кө- нүлүлэммитэ. Оройуон үлэһиттэрэ ити болдьоу айылда кэрэ эйгэтигэр атаардылар. дуоһуа бултаатылар.

Андыны бултааһын сезона сабыллыгыта бү- гүн төрдүс күнэ. Ол үр- дүн биллэрин даһаны үтүө күүллэргэ монтуук- тар эһиллэ идиэтэр, со- рох дьон кисти-саба киэһэ ахсын дугдалары- гар киһирэ тураллар. Ол түмүгэр булт харыста- былын уонна ис дьыала отделин үлэһиттэригэр бултааһын болдьохторун нуруубайдык көспөт,

БУЛТААҬЫН СЕЗОНА САБЫЛЫНА

браконьердаабыт сорох дьоннор тутуллан саала- ра-сэктэрэ былдыанна, бэйэлэра ыстарааптан- нылар. Кинилэр ортоло- ругар Хатылыттан Нов- городов Г. Х. уонна Оно- горов Г. Ф., Эрлиит Эристинтан рабочай Шестаков С. И., пром- комбинаттан Иванов С. Н. уонна Ксенофон- тов А. И., «Сельхозтех- никаттан» Климов П. Г., атын тэрилтэлэртэн По- пов Е. Ф., Макаров А. К. уо. д. а. бааллар. Бил- лэн турар, бу табаарыс- тар туһаннаах коллек- тивтарыгар дьүүлэ- ниэхтэрэ, обществен- ность биллэтигэр тир- диллэхтэрэ.

Бултуттар сааны-сэби бар, түргэниик сотон- сууһан оҥо-уруу тийбэт, ылба, сиритэр ууруна охсуохтарын маада, Со-

рох сирдэргэ ити көрдө- булт тутуһуллубат. Ол со- дулутар кыра саастаах оҥолор, үөрөнөөччүлэр сааны тутан дьыа-оһоу таһаарыылара, бултаа- быта аатыран күнүдөри режимнэрин кэһиллэра тахса тураллар. Итинэн төрөһүттэр чоһу ту- муктэри оҥостуохтаах- тар.

Уу көтөрдөрүн саасы бултааһын сезона сабы- лына. Аны оройуон ууларыгар биһир да саа- тыаһыа суохтаах. Ону селсысоветтар исполком- нара, булт харыстабы- лын, ойуур хаһаайысты- батын уонна ис дьыала органнара, обществен- ность бүттүүнэ күнүтэ контуруоллуохтаах.

Н. МОНАСТЫРЕВ, булт харыстааһыны оройуоннаагы советин председателэ.

Олимпийскай илдьит

САРАТОВ. Кореяниин Виталий уонна Нина Пуго- костар Олимпиада-80 кулутурнай программа- тыгар анаан эһэлэр... кэ- нилээх таһаарыларын оонньуутун бэлэмниилэр. Саратов олоҥоосторо үөрүөтүгэр иһин миһа- лар «формаларын улам тупсаран» илэлэр. Кини- лэр футбол оон- ньуулар, бруссыларга иһин атаахтарынан турал- лар, турникка акунуу эргитиллэр, иһлэри ки- ристэһинккэри туталлар. Сыллоһка: эһэлэртэн чемпионнара оонньуур. Бруссыга эрчиллэл.

ССТА фотохрониката.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

• Үөрэххэ ыгыраллар

Дирингэһи оҥо музы- кальной оскуолата кэлэр илэлэр: 1. Отделенметын ыйын турар сайабыллыһа. — фортепианога—7—10 саастаахтары; 2. Төрөбүтүн туһунан сибиидисталистибэ (нуоп- пуйата). — балалайкага, дом- брага, баянна, аккор- деонга—9—12 саастаах- тары; 3. Медицинскэй ысты- раалка. — духовой инструмен- тага (кларнет, труба, тромбон)—10—14 саас- таахтары; 4. Олорор сириттэн ыс- пыраалка. — художественнай кы- лааска—10—13 саастаах- тары; 5. Оскулаттан үөрэһи табела.

Сайабыллыһаалар ыам ыйын 15 күнүттөн бэс ыйын 10-гар дьэри ылмалаллар. Үөрөх балаһан ыйын күнүттөн саҕаланар.

Наадыйааччылар ин- тернатынан хааччылал- лар. Кирээччилэр музыка- га уонна уруһуйга дьо- нурдара бөрөбүркэлэнэр. Баҕалаахтартан ман-

Дирекция.

Хатылы сельсоветын исполкома, отделе- ние салалтата, профсоюз месткома совхоз рабочайа ДАВЫДОВ ЕГОР АЛЕКСАНДРОВИЧ хомолтоһоохтук өлбүтүнэн бокуоннуук кэр- гэттигэр, аймахтарыгар дьирин кутурҕан- нарын тирдэллэр.

Лесхоз администрацията, профсоюз мест- кома старшай техник Оконешников Афона- сий Афанасьевичка кини таптыыр убайа ОКОНЕШНИКОВ ИВАН ЯКОВЛЕВИЧ уһун ыарахан ыарыһтан өлбүтүнэн дьирин кутурҕаннарын тирдэллэр.

Таптыыр быраатым, убайым, аймахпыт хозрасчетнай механизированнай участан болуотунньуга ОКОНЕШНИКОВ ИВАН ЯКОВЛЕВИЧ уһун ыарахан ыарыһтан өлбүтүн, дьирин- ник курутуһан турар, иһитиннэрэбит. Убайа, быраата, аймахтара.

Таптыыр кэргэни, аҕабыт, бырааппыт, убайым ЕГОРОВ ДМИТРИЙ ИННОКЕНТЬЕВИЧ эдэр сааһыгар эмискэ өлбүтүн, дьирин- ник курутуһан турар, бары аймахтарыгар, биллэр дьоннорутар иһитиннэрэбит. Кэргэнэ, оҥолоро, адыһыдарэ, убайа, быраата.

МАРИЯ МИХАЙЛОВА САҢА ХОҕООННОРО

Аһамин астым. Эм суоххун, Ту-т кумас. Ур тууһун, Уөрүү, мичээр дьыабыттан ырыбыт айымын өккүрөгөм. Сүрэх-быар ахтыллана өҥөстөн Урустукку даһаны, кили баратсан, Ор да айымын күүһүртүм. Тоҕо минин өйдөөбөтүм?

Хатыт нарын таһаатын Ей болуһа одуулаһар, Арыт кыбыстан былыкка Килбиһиң ороһуй саһар. Көмүс болуһуңна уруһуй ыа сирээ тардыһар, Күбэ хотыт килбисийэ Лабаһың митан наскыйар.

Аһамин курдук иһигэ киһэ эгэ.

Хаамсыбыһыт куорат устун... Саламатта кыах суора, кэрэ эгэ, Аһаминиң хаалаан сулуһун. Аһамин—туох да буолбатаһа, Ханык да он уларыһбатаһа, Арай иһигэ киһэ биһир да Көһө иһик онтон ыла.

Монголлыбатах суруктар— Эттиһибэтэх иһилиһэр— Олоҕо да албаһыттар, Синара эрээрбиттэр. Баар иһилиһ: симиһ уөрүү, Күүстээх эрэл, ахтылган, Түүһнэри-күннэри көһүтүү, Сырдик саныһар аймалдан. Саһара эрээрбит суруктар, Арай иһилиһэр тийиннаһтар.

Аһар күнү минималаһан Кээһэр көһиһе аһамыһаар.

Эһигиһи күүһүртүм Күн айы, чаас айы! Хас күн сылта баары—отчото. Хас сөнүүндө баары күнүтэ—отчото. Биһир кыһымы, биһир сайы Уһугубакка, сылайбакка, Күүһүртүм эһигиһи эрө! Чаастар сөнүүндүнэн хаһаалларын, Көһөлэр саныһар ырыаларын Мин оһон билбитим, Оһон эрө истибитим. Көрүстүбүт! Мин көрдүм эһигиһи. Ол эрэн айыах тийбэр, Аһаастык барытын өтөр Кыаһым суох, күүһүм тийбэт. Эһиги барыһы биллиһи, Эһиги күүтүүм эһигиһи.

БИҢИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с., Карл Маркс уул., 12, ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор—21-395, отделлар—21-495, үөлсөй—21-505.

Индекс 60849. Газета ыһыдыт по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ с. Чурапчы, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3165.